

W E T T E R S K I P F R Y S L Â N

Toelichting Peilbesluit Kerkenbos, De Zanden, Hooilanden

Locatie plangebied

Datum: 20 juli 2015

Status: concept

Wetterskip Fryslân

Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

Telefoon 058-292 22 22 – Fax: 058-292 22 23

1	INLEIDING.....	3
1.1	WAAROM EEN PEILBESLUIT?	3
1.2	BELEIDSKADER PEILBESLUITEN.....	3
1.3	PARTIËLE HERZIENING PEILBESLUIT.....	4
1.4	AANLEIDING PARTIËLE HERZIENING.....	4
1.5	LEESWIJZER	4
2	PROCEDURE	5
2.1	BESLUITVORMING, ZIENSWIJZEN EN BEROEP, ZELFSTANDIG SCHADEBESLUIT.	5
2.2	INWERKINGTREDING.....	5
3	PLANGEBIED	6
3.1	LIGGING.....	6
3.2	WATERSYSTEEM.....	6
3.3	WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE	7
3.4	GEBIEDSPECIFIEKE KENMERKEN.....	8
3.5	WAT WORDT HET PEIL?.....	9
4	EFFECTEN VAN DE PEILWIJZIGINGEN.....	12
4.1	EFFECTEN OP HET WATERSYSTEEM	12
4.2	EFFECTEN OP DE GEBRUIKSFUNCTIES	13
4.3	OVERIGE EFFECTEN	14
5	TOETSING AAN BELEID EN REGELGEVING	15
6	CONCLUSIE.....	16

Bijlagen:

1. Peilenkaart volgens vigerend peilbesluit
2. Peilenkaart toekomstige situatie

1 INLEIDING

1.1 Waarom een peilbesluit?

Wetterskip Fryslân is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de provincie Fryslân en een gedeelte van de provincie Groningen.

Het beheergebied ligt grotendeels onder de zeespiegel. Zonder peilbeheer zouden onze steden, dorpen en polders onbewoonbaar zijn. Peilbeheer is een complex samenspel van belangen. Binnen één gebied, bijvoorbeeld een polder, gebruiken mensen de grond voor verschillende functies, zoals wonen, recreatie, landbouw en industrie. De bewoners van een gebied hebben graag een droge kruipruimte onder hun huis, agrariërs in datzelfde gebied willen een ideale (grond)waterstand voor hun gewassen en natuurbeheerders willen bijvoorbeeld de unieke plasdrasvegetatie behouden waar juist relatief hoge waterstanden voor nodig zijn. Daarom legt het waterschap in een integraal peilbesluit per peilgebied een peil en de marges vast waarbinnen het waterpeil mag variëren.

Een peilbesluit geeft de bewoners en gebruikers van een gebied duidelijkheid en zekerheid over de waterpeilen die door het waterschap worden nagestreefd. Er zijn echter omstandigheden (extreme weersomstandigheden, calamiteiten), waarin het vastgestelde peil tijdelijk niet kan worden gehandhaafd. Het is vanzelfsprekend dat het waterschap bij deze buitengewone omstandigheden er naar streeft om zo snel mogelijk de vastgestelde waterpeilen te herstellen.

1.2 Beleidskader peilbesluiten

Waterwet

Als waterbeheerder is het Wetterskip Fryslân op grond van de Waterwet en de provinciale waterverordening verplicht peilbesluiten vast te stellen voor de gebieden onder haar beheer. Een peilbesluit is een door de waterbeheerder, op basis van een integrale afweging van belangen, opgesteld besluit, waarin de gewenste oppervlaktewaterpeilen zijn vastgelegd.

Provinciaal waterhuishoudingsplan (WHP)

In het plan staan doelen die de provincie Fryslân in de planperiode wil bereiken. Het plan geeft kaders voor het waterbeheer, dat door het waterschap, gemeenten en andere partijen wordt uitgevoerd. Het Waterhuishoudingsplan (WHP) is in nauw overleg met Wetterskip Fryslân opgesteld. Met het WHP bepalen de Provinciale staten aan welke eisen het watersysteem moet voldoen. Normeringen en strategische keuzes zijn in het WHP en de bijbehorende Waterverordening vastgelegd. De functies in het WHP zijn maatgevend voor peilbesluiten. Voor het voldoen aan de normering behoort het heroverwegen van functies tot de mogelijkheden.

Waterbeheerplan (WBP)

De Waterwet schrijft ook voor dat alle waterbeheerders een Waterbeheerplan (WBP) voor een periode van zes jaar, van 2010 tot en met 2015, vaststellen. In het WBP staan de maatregelen die Wetterskip Fryslân van 2010-2015 neemt om het watersysteem op orde te houden en te verbeteren: schoon water en droge voeten in het beheergebied.

Beleidsnotitie beoordeling peilwijzigingen

Deze beleidsnotitie bevat de beleidsuitgangspunten en het toetsingskader voor het beoordelen van aanvragen voor peilwijzigingen. In de notitie wordt ingegaan op de procedure voor het doorvoeren van aanvragen voor wijziging van het peil (peilbesluit of watervergunning), de effecten- en belangenafweging van aanvraag voor wijziging van het peil, het eigendom, beheer en onderhoud

van peilregulerende kunstwerken en de medefinanciering voor aanleg van peilregulerende kunstwerken.

1.3 Partiële herziening peilbesluit

De herziening van peilbesluiten vindt elke 10 jaar plaats en sluit aan bij de herzieningscyclus van het Gewenst Peilbeheer. In de periode tussen twee herzieningscycli is het uitgangspunt dat wensen/verzoeken om het peil aan te passen zoveel mogelijk worden "geparkeerd" tot de eerstvolgende herziening van het watergebiedsplan en het peilbesluit. Uitzondering hierop zijn peilwijzigingen als gevolg van kleine bestemming- of functiewijzigingen of wijzigingen met weinig impact. Een aanvraag voor peilwijziging bij kleine bestemming- of functiewijziging wordt afgehandeld als een partiële herziening van het peilbesluit.

1.4 Aanleiding partiële herziening

In het kader van het landinrichtingsproject Beekdal Linde is in december 2006 het Raamplan voor Beekdal Linde vastgesteld door Gedeputeerde Staten. De concrete uitvoering van maatregelen uit het Raamplan vindt plaats in afzonderlijke deelplannen. De eerste twee deelplannen zijn uitgevoerd in de vorm van een uitvoeringsmodule. Het derde deelplan wordt uitgevoerd in meerdere elkaar opvolgende uitvoeringsplannen. De deelgebieden Kerkenbos en De Zanden-Hooilanden zijn onderdeel van het Uitvoeringsplan 2014-2016.

De huidige functie van het gebied is natuur. Het omliggende gebied heeft de functie landbouw. Voor beide deelgebieden wordt er langs De Linde een natuurvriendelijke oever aangelegd. Voor de verdere inrichting van het natuurgebied worden onder meer percelen begreppeld en rondgelegd en worden slootprofielen aangepast. Door de herinrichting van de deelgebieden Kerkenbos, De Zanden en Hooilanden, die plaatsvindt in het kader van het totale landinrichtingsproject Beekdal Linde, vindt er een peilwijziging plaats. Om alle functies in het gebied goed te kunnen (blijven) bedienen moeten de peilen hierop worden aangepast en is een partiële herziening van het peilbesluit nodig. Onderhavig peilbesluit voorziet hierin en legt de gewijzigde peilen van het plangebied vast.

Voor het deelgebied Kerkenbos betreft het een wijziging van het peilbesluit Oldeholtgade, Ter Idzard, Oldeholtwolde, Nijeholtgade. Het deelgebied De Zanden-Hooilanden betreft een wijziging van peilbesluit Waterschap Sevenwolden.

De herinrichting van het gebied vindt plaats in nauwe samenspraak met alle betrokken partijen en de streek.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 1 is de aanleiding en het beleidskader voor dit peilbesluit beschreven. Hoe de procedure eruit ziet is beschreven in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 volgt een korte gebiedsbeschrijving van de huidige situatie en het toekomstige watersysteem. Hoofdstuk 4 geeft de effecten weer van de peilwijzigingen op de functies bebouwing en infrastructuur, landbouw, natuur, waterkwaliteit, beheer en onderhoud en archeologie en cultuurhistorische waarden. De toetsing aan beleid en regelgeving komt in hoofdstuk 5 aan de orde. In hoofdstuk 6 volgt de conclusie. Het kaartmateriaal is in de bijlagen toegevoegd en eveneens digitaal in te zien op de internetsite van Wetterskip Fryslân.

2 PROCEDURE

2.1 Besluitvorming, zienswijzen en beroep, zelfstandig schadebesluit.

Het ontwerp-peilbesluit wordt gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze 6 weken hebben belanghebbenden gelegenheid om een schriftelijke of mondelinge zienswijze in te dienen op het ontwerp-peilbesluit. Dit wordt de inspraakperiode genoemd. Deze inspraakperiode wordt bekend gemaakt via www.overheid.nl (zie voor informatie www.wetterskipfryslan.nl/bekendmakingen

Eventueel ingediende zienswijzen worden beoordeeld en de indiener wordt in de gelegenheid gesteld om tijdens een hoorzitting de zienswijze nader toe te lichten. De beoordeling van de zienswijzen wordt vastgelegd in een antwoordnota.

Na beoordeling van de eventuele zienswijzen wordt het ontwerp-peilbesluit met de antwoordnota ter vaststelling voorgelegd aan het algemeen bestuur van het waterschap. Na vaststelling van het peilbesluit kan beroep tegen het peilbesluit bij de rechtbank worden aangetekend.

Indien een belanghebbende meent dat hij, ondanks de belangenafweging door het waterschap, onevenredige schade lijdt of zal lijden ten gevolge van dit peilbesluit, dan kan hij op basis van artikel 7.14 Waterwet een verzoek tot schadevergoeding indienen bij het dagelijks bestuur van Wetterskip Fryslân. In een voor bezwaar en beroep vatbaar besluit (zelfstandig schadebesluit) wordt vervolgens een beslissing genomen op het ingediende verzoek.

2.2 Inwerkingtreding

Het peilbesluit treedt in werking op de 7e dag na vaststelling door het Algemeen bestuur of na uitvoering van de benodigde maatregelen. Dit wordt in het Waterschapsblad op www.overheid.nl bekend gemaakt.

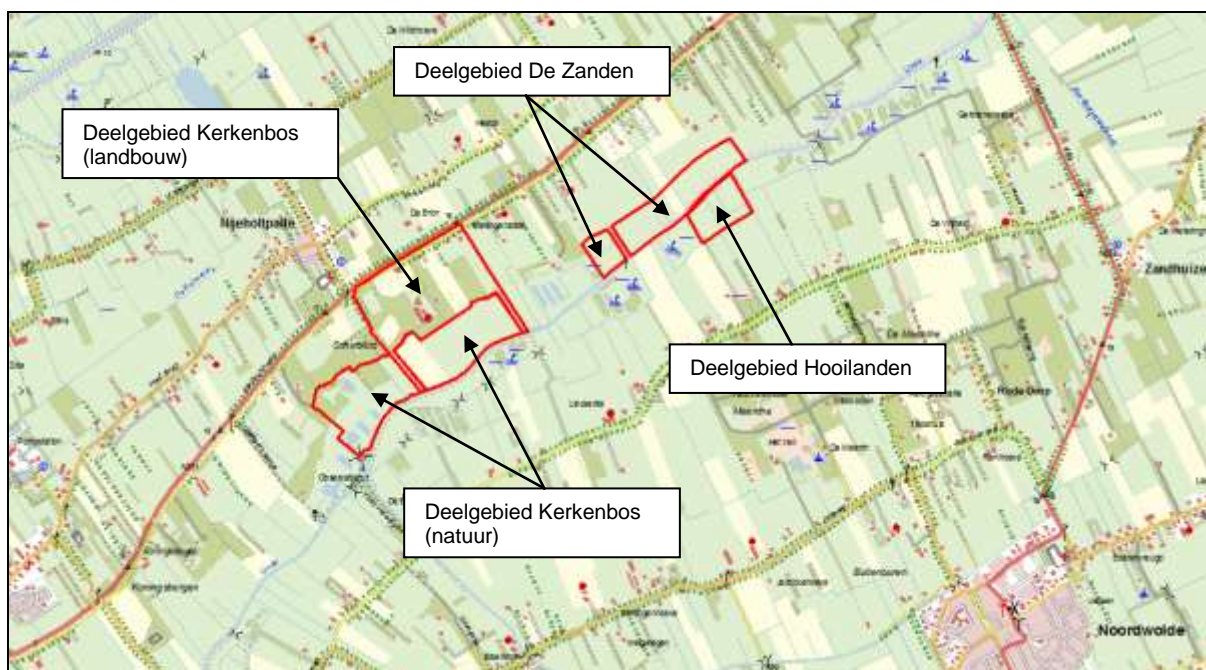
3 PLANGEBIED

3.1 Ligging

Het peilbesluit Kerkenbos e.o. ligt in het grondgebied van de gemeente Weststellingwerf. Het peilbesluit omvat een gebied van in totaal circa 95 ha., verspreid over een tweetal deelgebieden. Deelgebied Kerkenbos omvat circa 65 ha. en het deelgebied De Zanden-Hooilanden omvat een gebied van circa 30 ha.

Het plangebied ligt in het zuidoosten van Fryslân (zie figuur 1). Het deelgebied Kerkenbos ligt aan de noordzijde van De Linde ten zuidoosten van de kern Nijeholtpade. Het deelgebied Kerkenbos is onderverdeeld in twee gebieden, te weten Kerkenbos (natuur) en Kerkenbos (landbouw). Het gehele gebied Kerkenbos (natuur) heeft de functie natuur. Het gebied Kerkenbos (landbouw) heeft deels de functie landbouw en deels de functie natuur.

Het deelgebied De Zanden-Hooilanden ligt meer ten oosten van Nijeholtpade en wordt door De Linde doorsneden. Het gehele deelgebied De Zanden-Hooilanden heeft de functie natuur.

Figuur 1: Overzicht plangebied

3.2 Watersysteem

Deelgebied Kerkenbos:

In de huidige situatie watert het gehele deelgebied Kerkenbos af op de Friese Boezem op het benedenstreams van de schutsluis gelegen deel van De Linde met een vast peil van -0,52 m NAP. Het gebied heeft geen mogelijkheid tot inlaat van gebiedsvreemd water en wordt uitsluitend gevoed door kwel en neerslag. In het zuidelijk deel van het plangebied, met de functie natuur, is er sprake van (sterke) kwel. In het hoger gelegen gedeelte met de functie landbouw is sprake van infiltratie (zie figuur 2). Het huidige waterpeil binnen het deelgebied Kerkenbos is hierdoor -0,52 m NAP (bovenpeil bij normaal boezempeil).

De drooglegging binnen het gebied varieert sterk. De gemiddelde drooglegging binnen het deelgebied Kerkenbos (natuur) ligt tussen de 0,80 en 1,0 m. Voor het deelgebied Kerkenbos

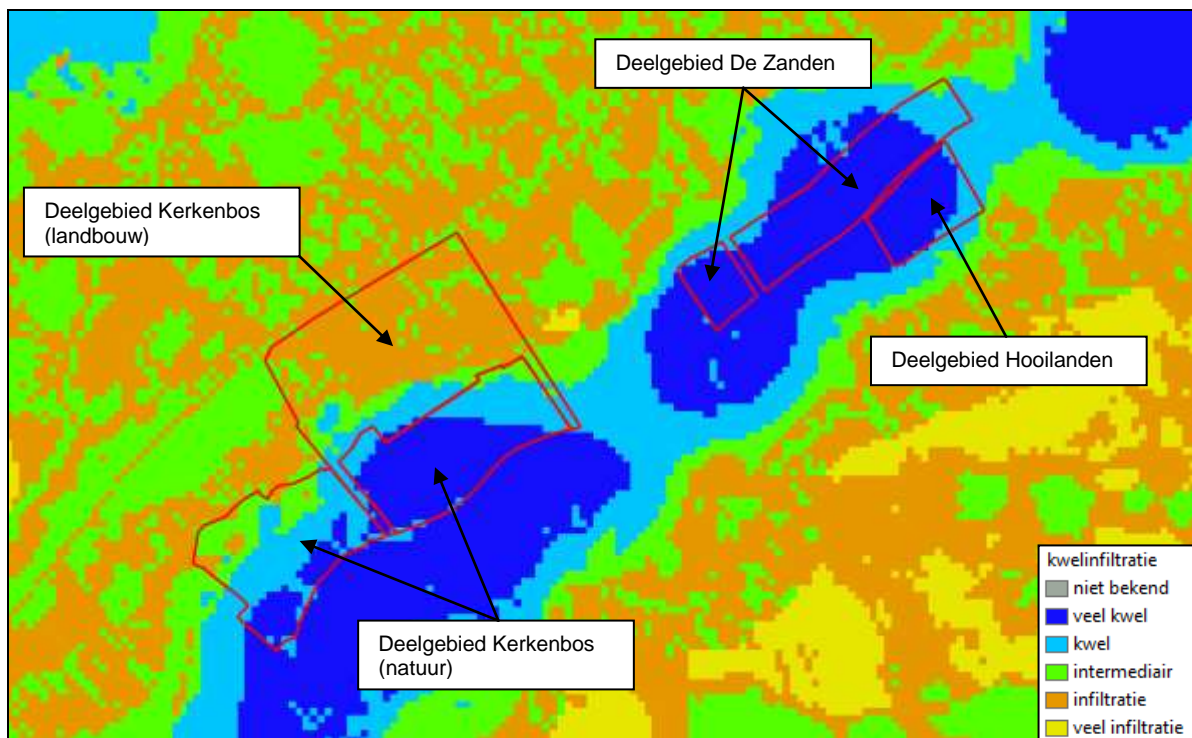
(landbouw) varieert de gemiddelde drooglegging tussen 1,80 en 2,10 m. Binnen het gebied met de functie landbouw zijn hoge zandkoppen aanwezig. Bij deze zandkoppen loopt de drooglegging op tot ca. 3,70 m.

De huidige doelrealisatie voor de landbouwfunctie binnen het deelgebied Kerkenbos (landbouw) ligt tussen de 70 en 80%. De doelrealisatie is een maat om te bepalen of de waterhuishouding voldoende is afgestemd op de functie-eisen. Voor de landbouwfunctie is dit de mate waarin de landbouwopbrengst zich verhoudt tot de maximale theoretische opbrengst bij een bepaalde grondsoort. Door de aanwezigheid van hoge gronden wordt de huidige doelrealisatie voor het gebied Kerkenbos voornamelijk bepaald door droogteschade.

Deelgebied De Zanden-Hooilanden:

De huidige waterpeilen in het deelgebied De Zanden-Hooilanden zijn -0,10 m NAP (zomerpeil) en -0,35 m NAP (winterpeil). Het plangebied staat in open verbinding met De Linde en wordt, afhankelijk van de hoeveelheid water door neerslag en kwel, (deels) gevoed vanuit De Linde of watert af op De Linde. Binnen het plangebied is sprake van (sterke) kwel (zie figuur 2).

De drooglegging binnen het gebied varieert sterk. De gemiddelde drooglegging ligt tussen de 0,70 tot 1,10 m (zomer) en 0,95 tot 1,35 m (winter).

Figuur 2: Kwel en infiltratie

3.3 Waterkwaliteit en ecologie

Het gebied kenmerkt zich als een beekdallandschap waar heide, bos, singelstructuren en open gebied elkaar afwisselen. Het beekje De Linde vormt hierin een beeldbepalend element.

In het plangebied bevindt zich één representatief meetpunt voor de fysisch-chemische waterkwaliteit. Dit is een meetpunt in de Linde (nabij stuw Eikenhof), net ten zuidwesten van het deelgebied Kerkenbos. Dit punt is representatief voor het deelgebied De Zanden-Hooilanden, doordat dit gebied in open verbinding staat met de Linde.

De chemische toestand voor de Linde is goed. Er zijn geen overschrijdingen van prioritare stoffen en overige verontreinigende stoffen geconstateerd. De zomergemiddelden over de periode 2010-2014 zijn voor stikstof is 1,03 mg/l en voor fosfaat 0,11 mg/l. Dit voldoet aan de normen van de KRW, zoals deze specifiek gelden voor De Linde. Het doorzicht en het zuurstofgehalte zijn goed.

De toestand van de waterflora op basis van de EKR-score is 'matig'. Voor de macrofauna is deze toestand 'ontoereikend' en voor vis 'slecht'. Op basis hiervan wordt de totale ecologische toestand op basis van de landelijke KRW maatlat ingedeeld als 'slecht/voldoet niet'.

Deze beoordeling wordt veroorzaakt doordat de huidige inrichting van de beek niet vergelijkbaar is met een stromende, natuurlijke beek. Hierdoor ontbreekt ook de dynamiek die bij zo'n beek hoort. Kenmerkende soorten voor beken zijn hierdoor ondervertegenwoordigd, wat resulteert in lage beoordelingen.

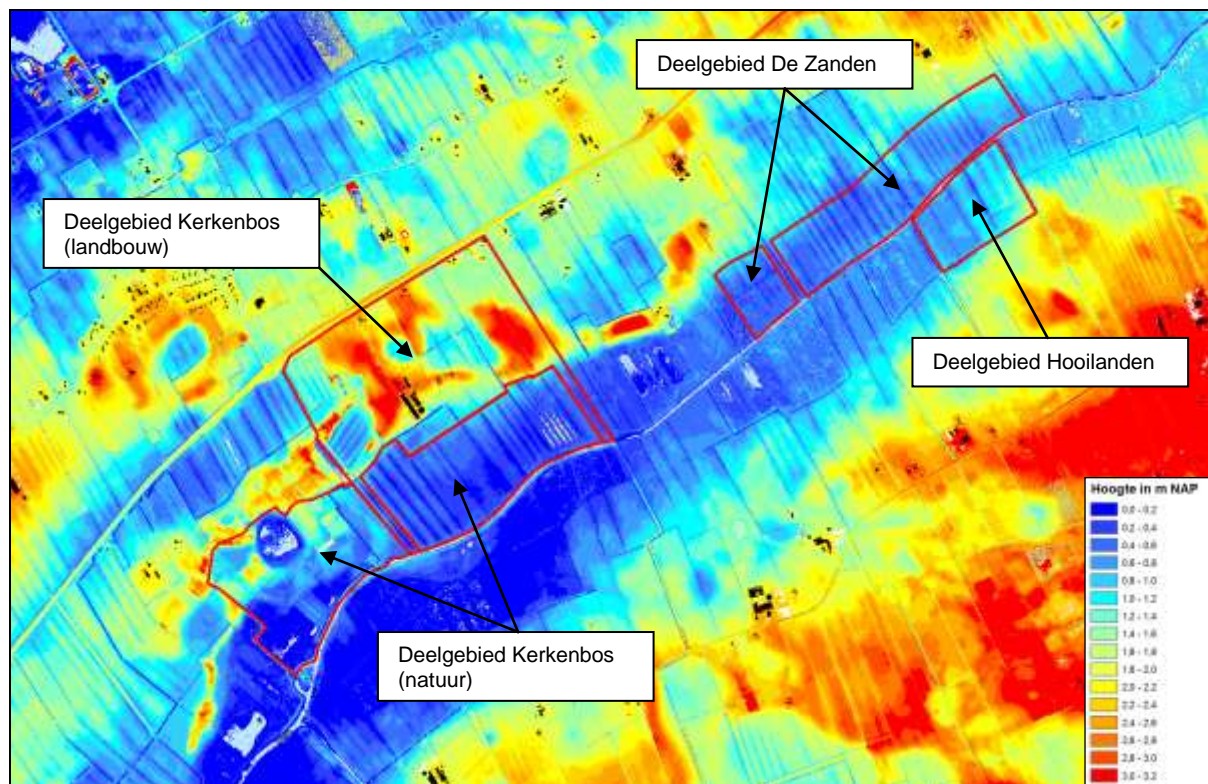
Binnen het deelgebied Kerkenbos is geen representatief meetpunt voor de fysisch-chemische waterkwaliteit aanwezig. Dit deelgebied wordt gevoed door kwel en neerslag en watert af op de Linde. De waterkwaliteit binnen dit gebied wordt tevens beïnvloed door de mate van afvoer van water vanaf de landbouwgronden. De afvoer van water vanaf landbouwgronden draagt bij aan een belasting van het watersysteem met stikstof en fosfaat.

Er bevinden zich geen riooloverstorten in het plangebied.

3.4 Gebiedspecifieke kenmerken

Maaiveldhoogte en bodemopbouw

De maaiveldhoogte binnen het totale plangebied varieert sterk (zie figuur 3).

Figuur 3: Hoogtekaart

De maaiveldhoogte binnen het deelgebied Kerkenbos (natuur) ligt tussen circa 0,30 en 0,55 m NAP. Het deelgebied Kerkenbos (landbouw) kent een hoogteligging van circa 1,30 tot 1,60 m NAP. Binnen dit gebied zijn hogere zandkoppen aanwezig, waarbij de maaiveldhoogte oploopt tot circa 3,20 m NAP. Voor het deelgebied De Zanden-Hooilanden varieert de maaiveldhoogte tussen circa 0,60 en 1,0 m NAP.

De bodem in het deelgebied Kerkenbos (natuur) bestaat hoofdzakelijk uit veen en moerige gronden. Vrijwel overal is de veenlaag dun en begint de zandondergrond op geringe diepte (< 120 cm-mv). Richting het deelgebied Kerkenbos (landbouw) gaat de bodemopbouw over in zandgrond met (zwak) lemig fijn zand. Het deelgebied De Zanden-Hooilanden bestaat voornamelijk uit veengrond liggend op een zandondergrond, die op een diepte begint ondieper dan 120 cm.

Maaivelddaling veenweidegebied

Door de hoogte ligging van de gronden en (verdroging) door landbouwkundige ontwatering van het gebied, zal maaivelddaling plaats hebben gehad. Door de gewenste peilverhoging zal verdere maaivelddaling door veenoxidatie worden beperkt.

Versnippering van functies

De deelgebieden Kerkenbos (natuur) en De Zanden-Hooilanden hebben als functie natuur. Het deelgebied Kerkenbos (landbouw) kent deels de functie natuur en deels de functie landbouw.

Bij de uitwerking van de waterhuishoudkundige maatregelen binnen het totale plangebied wordt uitgegaan van een integrale benadering, die gericht is op in stand houden of verbetering van beide functies.

De gebieden met de functie natuur zijn begrensd als EHS natuurgebied.

3.5 Wat wordt het peil?

Met de herinrichting van het plangebied wordt een optimale inrichting nagestreefd om de natuurdoelstellingen van het EHS gebied te behalen.

Voor het deelgebied Kerkenbos wordt in de overgang van lager en natter naar hoger en droger de volgende beheertypen nagestreefd: In het lage deel Nat schraalland en Vochtig hooiland, op de overgang Kruiden- en faunarijk grasland en hoger struweel en bos.

Voor het deelgebied De Zanden-Hooilanden zal het beheer in het begin vooral gericht zijn om kolonisatie en dominantie van pitrus te voorkomen. Voor het eigenlijke beheer wordt voor het grootste deel van het gebied gestreefd naar Nat schraalland en Vochtig hooiland en voor de hogere randen Kruiden- en faunarijk grasland.

In de nieuwe situatie gaan de peilen binnen het natuurdeel van het plangebied flink omhoog. Om te voorkomen dat naastgelegen landbouwpercelen te nat worden, zullen deze opgehoogd en heringericht worden. De gewenste situatie is dat de peilen gewijzigd worden zoals aangegeven in tabel 3.1.

Tabel 3.1: overzicht hydrologische kenmerken toekomstige situatie

vak	Huidig peil (m NAP)	Toekomstig peil (m NAP)	Peil verhoging (m)	Gemiddelde maaiveldhoogte (m NAP)	Gemiddelde Drooglegging (m)
Kerkenbos (natuur)	bovenpeil: -0,52	flexibel: -0,10 / 0,30	0,42 tot 0,82	0,45	0,55 / 0,15
Kerkenbos (landbouw)	bovenpeil: -0,52	zp: -0,10 wp: -0,35	0,42 / 0,17	1,50 3,00 ¹⁾	1,60 / 1,85 3,10 / 3,35
De Zanden ²⁾	zp: -0,10 wp: -0,35	flexibel: -0,10 / 0,30	0 tot 0,65	0,50 ³⁾	0,60 / 0,20 ³⁾
Hooilanden ²⁾					

¹⁾ Betreft hogere zandkoppen binnen het gebied.

²⁾ Betreft twee aparte watersystemen, met hetzelfde huidige en toekomstige peil.

³⁾ Voor een betere ontwikkeling natuurwaarden worden de percelen ca. 30 cm afgegraven. Bij de weergegeven gemiddelde waarden voor de maaiveldhoogte en drooglegging is al rekening gehouden met deze afgraving.

Benodigde werkzaamheden

Voor het instellen van het nieuwe peil zijn aanpassingen aan de waterhuishouding nodig.

Onderstaand wordt per deelgebied een beschrijving gegeven van de voorgenomen maatregelen.

Deelgebied Kerkenbos

Natuur:

Langs De Linde wordt een natuurvriendelijke oever aangelegd, waarbij voor een deel de bestaande kade afgevlakt wordt en de parallelsloot gedempt. Met het dempen van deze sloot wordt bewerkstelligd dat de afwatering op de boezem (met een peil van -0,52 m NAP) komt te vervallen. Het gebied gaat na inrichting afwateren op het boven de Schutsluis gelegen peilvak van -0,10 m NAP.

In de lagere delen worden de percelen begreppeld en rondgelegd, de sloten opgeschoond om het regenwater af te kunnen voeren. Om water vast te kunnen houden en een flexibel peil te kunnen reguleren wordt middels duikers met schuif een aantal van deze perceelsloten verbonden met De Linde. Tussen de perceelsloten onderling wordt een verbindingssloot aangelegd.

Landbouw:

De hoofdafwatering van het noordelijk gelegen bos- en landbouwgebied wordt aangepast en zal rechtstreeks op het -0,10 m NAP peilvak van De Linde afwateren. Daardoor kan de sloot langs het Kerkenbos gedempt of verondiept worden. De oostelijke ontwateringssloot komt ook in open verbinding met De Linde. Om te voorkomen dat het naastgelegen landbouwperceel te nat wordt, zal deze opgehoogd en heringericht worden.

Deelgebied De Zanden-Hooilanden

Binnen de begrenzing van deze twee nieuwe natuurgebieden wordt er langs De Linde een natuurvriendelijke oever aangelegd. De percelen zijn in het verleden opgehoogd met zand en (diep) geploegd of gewoeld. De sterk verstoorde bodem belemmert de ontwikkeling van soortenrijke hooilanden. Er is wel kwel, wat een positieve factor is voor dergelijke hooilanden. Het keileem zit ondiep en is op veel plekken onder dit deelgebied aangetroffen.

Om een betere ontwikkeling van natuurwaarden mogelijk te maken worden de percelen ca. 30 cm afgegraven en daarna rondgelegd en begreppeld. Bestaande drainage wordt verwijderd of verstoord. Er komt een duidelijke afscheiding met het landbouwgebied, waar ook het beheer pad komt te liggen en een verzamelsloot voor het landbouwwater. Het landbouwwater kan dan middels één centrale sloot of enkele sloten rechtstreeks naar De Linde worden afgevoerd.

De perceel sloten die in verbinding staan met De Linde worden voorzien van duikers met een schuif. De overige sloten worden middels een verbindingssloot op deze perceel sloten aangesloten. Op deze manier kan water worden vastgehouden en een flexibel peil in het gebied worden gereguleerd.

Om te voorkomen dat de naastgelegen landbouwpercelen te nat worden, worden deze opgehoogd en ingericht.

4 EFFECTEN VAN DE PEILWIJZIGINGEN

De peilwijzigingen, zoals deze in het vorige hoofdstuk beschreven zijn, brengen een aantal effecten met zich mee. In dit hoofdstuk worden de mogelijke effecten op de waterhuishouding (§4.1) en de gebruiksfuncties (§4.2) in beeld gebracht.

4.1 Effecten op het watersysteem

Waterhuishouding

Het aantal peilvakken en kunstwerken neemt toe om de gewenste hogere peilen ten behoeve van de natuurdoelstellingen te behalen. Het maaiveld ligt hoog genoeg om de peilverhoging op te vangen. Om te voorkomen dat de naastgelegen landbouwpercelen te nat worden, zullen deze (op het overgangsgedebied) opgehoogd en heringericht worden.

Voor beide gebieden geldt dat een aantal bestaande landbouwsloten blijven gehandhaafd en er nieuwe afwateringssloten worden gerealiseerd. De afvoer van het achterliggende landbouwgebied blijft hierdoor gegarandeerd.

Bergingscapaciteit

De bergingscapaciteit in het plangebied wordt vergroot. In het natuurgebied kan, indien nodig, water worden vastgehouden zodat niet alles tegelijkertijd afgevoerd hoeft te worden. Hiermee kan beter voldaan worden aan de trits vasthouden, bergen en afvoeren. Ten tijde van piekneerslag is er met het flexibel peilbeheer meer bergingscapaciteit in het plangebied.

Peilbeheer en onderhoud

Voor het grootste deel van het plangebied (functie natuur) wordt flexibel peilbeheer ingezet. Deze peilen worden beheerd door de terreinbeheerders. De peilregulerende kunstwerken die het flexibel peilbeheer mogelijk maken, komen in eigendom, beheer en onderhoud van Staatsbosbeheer. De afspraken over het flexibel peilbeheer worden vastgelegd in een overeenkomst met Staatsbosbeheer. Eigendom en onderhoud wordt vastgelegd in de legger van het waterschap.

De achterliggende landbouwgebieden komen in open verbinding met De Linde te liggen.

Er is geen sprake van een toename van het aantal kunstwerken in beheer- en onderhoud bij Wetterskip Fryslân.

Waterkwaliteit

Fysisch-chemische waterkwaliteit

De verandering van gehalten aan nutriënten wordt beïnvloed door de redoxomstandigheden (verdeling zuurstof/grondwater in de bodem). Bij een peilstijging in grond- en oppervlaktewater neemt het zuurstofgehalte in de bodem af. Dit leidt tot:

- afstroming van fosfaat naar het oppervlaktewater neemt toe.
- afstroming van stikstof naar het oppervlaktewater neemt af.

De verwachte effecten van de peilwijziging zijn, na een tijdelijke verslechtering door versterkte uitspoeling van fosfaat, positief door een natuurlijker peilregiem. Daarnaast wordt de afvoer van water van natuur- en landbouwgronden gescheiden, wat eveneens een gunstig effect heeft op de waterkwaliteit.

Ecologische waterkwaliteit

De ecologische waterkwaliteit van De Linde wordt positief beïnvloed door de werkzaamheden die in het plangebied worden uitgevoerd. Door de peilverhoging, de inzet van flexibel peilbeheer, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het verbeteren van de hydromorfologische eigenschappen van het systeem, wordt de natuurontwikkeling gestimuleerd en worden de omstandigheden geoptimaliseerd om geschikte habitats te creëren.

Lozingen en handhaving

In het deelgebied Kerkenbos (landbouw) zijn twee particulieren die lozen via een Individuele Behandeling Afvalwater (IBA). Het deelgebied Kerkenbos (landbouw) komt in open verbinding met De Linde. De beide woningen liggen op een hoge zandkop in het gebied. Wijziging van het peil zoals voorgesteld in dit peilbesluit heeft door de hoogteligging van deze woningen geen negatief effect op de afvoer en werking van deze IBA's. Binnen het deelgebied De Zanden-Hooilanden zijn geen lozingspunten aanwezig.

In het plangebied zijn geen gevallen van handhaving bekend.

Kunstwerken / watergangen / waterkering

Ten behoeve van het realiseren van de gewenste peilen worden er diverse werkzaamheden uitgevoerd, waaronder het graven en dempen van sloten, het verondiepen van sloten en het aanleggen van duikers.

4.2 Effecten op de gebruiksfuncties

Bebouwing en infrastructuur

Bebouwing en infrastructuur bevindt zich alleen in het deelgebied Kerkenbos (landbouw). Door de hoogteligging van het gebied heeft de peilverhoging geen negatieve effecten voor de bebouwing en infrastructuur. De drooglegging ter hoogte van de bebouwing zal minimaal 2,10 m. bedragen. De afvoer van de bebouwing blijft gewaarborgd. Voor de weg, die het plangebied aan de noordzijde begrensd, bedraagt de drooglegging minimaal 2,50 m. en voldoet daarmee ook ruimschoots aan de norm.

Landbouw

Alleen binnen het deelgebied Kerkenbos (landbouw) bevindt zich formeel de functie landbouw. Daarnaast kent dit deelgebied de functie natuur. De peilen worden opgezet voor de percelen met de functie natuur. Echter door de hoogteligging van het gebied heeft de peilverhoging ook een gunstig effect op de landbouwgronden. In de huidige situatie hebben deze percelen een (te) grote drooglegging. Het verschil in maaiveldhoogte van deze landbouwgronden is groot. Het maaiveld van de lager gelegen percelen ligt nog steeds rond de 1,50 m NAP, waardoor de drooglegging tenminste 1,60 m. zal zijn.

Binnen het deelgebied Kerkenbos (natuur) en De Zanden-Hooilanden zijn geen landbouwgronden. Om te voorkomen dat de naastgelegen landbouwpercelen te nat worden, zullen deze opgehoogd en ingericht worden.

Alle direct belanghebbenden zijn geïnformeerd over de herinrichtingsplannen en akkoord met de peilwijziging.

Natuur

Met het opzetten van het peil wordt bijgedragen aan het behoud, herstel en ontwikkeling van de natuurwaarden in het gebied. De samenhang in het ecologisch netwerk wordt vergroot, de verdroging teruggedrongen en de herinrichting van het plangebied draagt bij aan het herstel van het karakteristieke beekmilieu van De Linde. Daarnaast wordt bijgedragen aan de ontwikkeling van een aaneengesloten en grootschalig beekdal-natuurlandschap (uitbreiding EHS).

4.3 Overige effecten

Archeologische - en Cultuurhistorische waarden

Archeologisch onderzoek is uitgevoerd (Archeologisch booronderzoek beekdal Linde te Oldeholtgade, Nijeholtgade en Oldeberkoop, gemeente Weststellingwerf en Ooststellingwerf (FR). MUG Ingenieursbureau b.v., publicatie 2014-36, juli 2014, ISSN 1875-5313).

Plaatselijk is op een tweetal locaties binnen het deelgebied De Hooilanden een stuifmeelarchief aangetroffen, dat informatie kan geven over de landschapsontwikkeling over een langere periode. Uitsluitend bij de graafwerkzaamheden dient hier rekening mee te worden gehouden. De voorgenomen peilwijziging op zichzelf heeft geen invloed op het behoud van dit stuifmeelarchief. Bij de deelgebieden Kerkenbos en De Zanden zijn geen belemmeringen ten aanzien van de werkzaamheden ten behoeve van de herinrichting van Beekdal de Linde.

De voorgenomen peilverhoging heeft dan ook geen effect op de archeologische- en cultuurhistorische waarden binnen het plangebied (Archeologisch booronderzoek beekdal Linde te Oldeholtgade, Nijeholtgade en Oldeberkoop, gemeente Weststellingwerf en Ooststellingwerf (FR). MUG Ingenieursbureau b.v., publicatie 2014-36, juli 2014, ISSN 1875-5313).

Recreatie

Binnen het plangebied zelf is geen sprake van een recreatieve functie. Het peilbeheer heeft verder geen effect op de recreatie binnen het plangebied. Voor het beekdal De Linde als geheel heeft de herinrichting van het plangebied een gunstig effect op de recreatie. De Linde is een kanoroute. Door uitbreiding en ontwikkeling van de natuur wordt het gebied voor recreanten aantrekkelijker gemaakt.

Flora en Fauna

De peilverhoging heeft een positief effect op de flora en fauna. Met de peilverhoging worden de omstandigheden voor de gewenste flora verbeterd en daarmee ook voor de fauna.

Bij de uitvoering van de maatregelen wordt gewerkt volgens de gedragscode Flora- en Faunawet die door de minister van Economische Zaken is goedgekeurd.

5 TOETSING AAN BELEID EN REGELGEVING

Het plangebied Kerkenbos e.o. heeft grotendeels de functie natuur. De waterhuishouding sluit door dit peilbesluit beter op deze functie aan. Dit peilbesluit past daarom in het provinciale beleid.

Door meer ruimte voor water te realiseren en peilfluctuaties toe te staan wordt meer water vastgehouden. Dit past binnen de uitgangspunten van WB 21^e eeuw. Er vindt geen afwenteling plaats op naastliggende watersystemen.

Het peilbesluit voldoet aan het Europese en nationaal beleid t.a.v. de:

- NBW normering: De peilwijzigingen hebben geen negatieve invloed op de NBW normen van het gebied. Door het hanteren van een flexibel peil wordt de berging in het watersysteem vergroot. Er ontstaat een robuuster watersysteem.
- KRW richtlijn: De in dit peilbesluit vastgestelde peilwijzigingen hebben geen negatieve invloed op de te behalen KRW-doelen. De ecologische waterkwaliteit van De Linde zal verbeteren door de uitvoering van de maatregelen in het plangebied. Door de peilverhoging, de inzet van flexibel peilbeheer, de aanleg van natuurvriendelijke oevers en het verbeteren van de hydromorfologische eigenschappen van het systeem wordt de natuurontwikkeling gestimuleerd en worden de omstandigheden geoptimaliseerd om geschikte habitats te creëren. Hiermee worden een aantal KRW-doelen gerealiseerd.
- Flora- en Faunawet: De inrichtingsmaatregelen worden uitgevoerd volgens de gedragscode Flora- en Faunawet.
- MER: Er is geen MER nodig voor de uitvoering van dit peilbesluit.

Het peilbesluit past in het provinciale, gemeentelijk en waterschapsbeleid t.a.v.:

- Het Provinciaal Waterhuishoudingplan: De grond- en oppervlaktewaterpeilen zijn afgestemd op de functies van het gebied.
- Het Waterbeheerplan: Voor het peilbeheer heeft dit peilbesluit een positief effect. Voor ieder peilvak is een peil vastgelegd dat overeenkomt met de situatie in het veld. Voor het grootste gedeelte van het plangebied wordt flexibel peilbeheer ingezet. De berging in het gebied wordt door het na te streven peilbeheer vergroot. Het aantal peilvakken neemt toe, maar de peilen in deze vakken worden beheerd door de terreinbeheerders. De achterliggende landbouwgebieden komen in open verbinding met De Linde te liggen. Het gehele watersysteem wordt hierdoor veerkrachtiger. Er is geen sprake van een toename van het aantal kunstwerken in beheer- en onderhoud bij Wetterskip Fryslân.

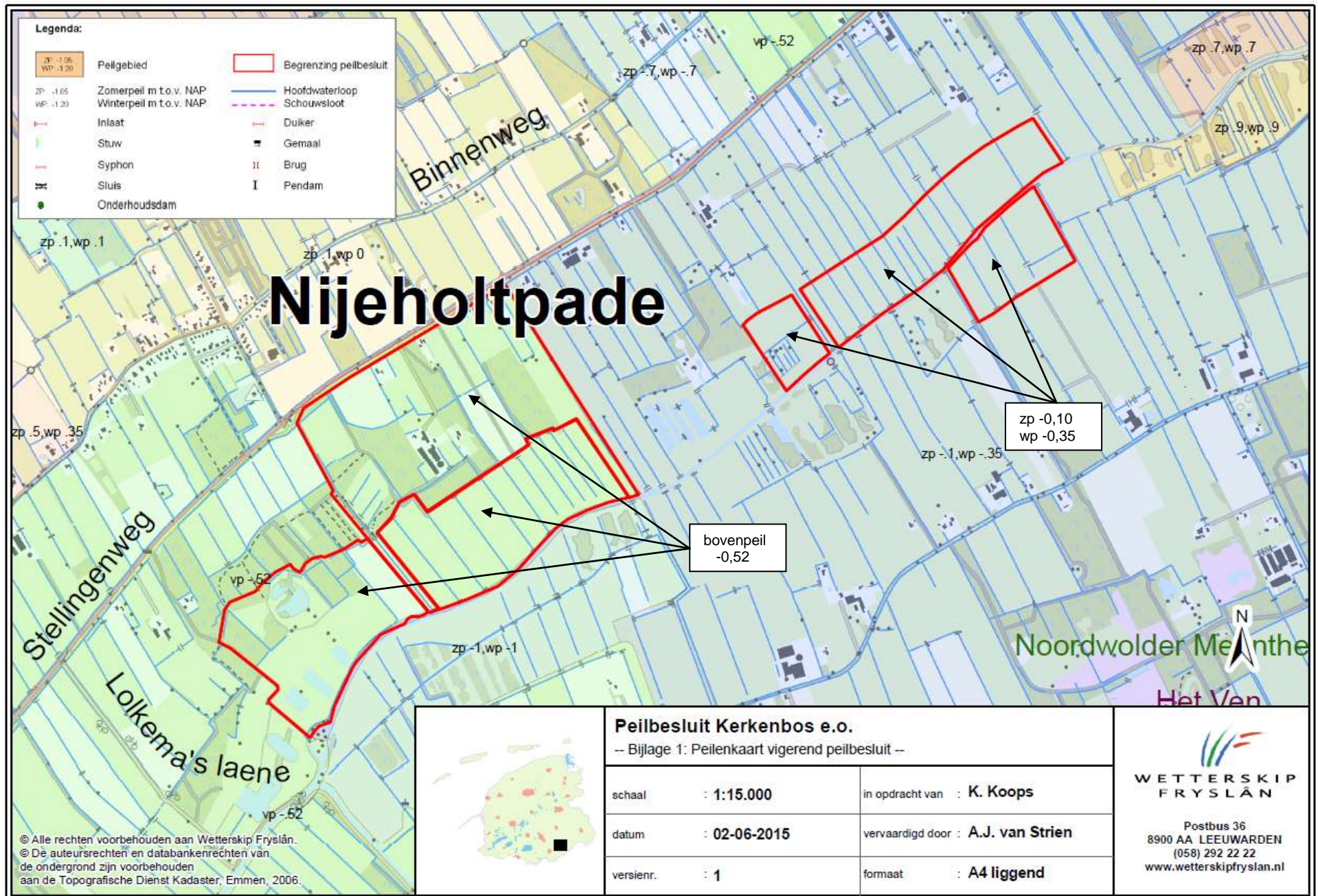
6 CONCLUSIE

De peilverhoging heeft een gunstig effect op:

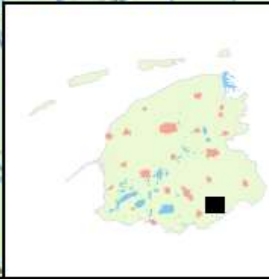
- De natuurfunctie; deze wordt door de peilverhoging en het hanteren van een flexibel peil beter bedient.
- De waterkwaliteit; de ecologische waterkwaliteit van De Linde zal verbeteren. Door onder meer de peilverhoging, de inzet van flexibel peilbeheer en de aanleg van natuurvriendelijke oevers, wordt de natuurontwikkeling gestimuleerd en worden de omstandigheden geoptimaliseerd om geschikte habitats te creëren.
- De waterkwantiteit; door het hanteren van een flexibel peil wordt de berging in het watersysteem vergroot. Er ontstaat een robuuster watersysteem.
- De landbouw; door de peilverhoging is er een afname van de droogteschade, waarmee de doelrealisatie wordt vergroot.

Er zijn geen negatieve effecten ten gevolge van dit peilbesluit te verwachten.

Om te voorkomen dat de naastgelegen landbouwpercelen te nat worden, zullen deze opgehoogd en ingericht worden. De peilverhoging past in het beleid van Wetterskip Fryslân.

© Alle rechten voorbehouden aan Wetherskip Fryslân.
 © De auteursrechten en databankenrechten van de ondergrond zijn voorbehouden aan de Topografische Dienst Kadaster, Emmen, 2006.

Peilbesluit Kerkenbos e.o.

-- Bijlage 1: Peilenkaart vigerend peilbesluit --

schaal : 1:15.000 datum : 02-06-2015 versienr. : 1	in opdracht van : K. Koops vervaardigd door : A.J. van Strien formaat : A4 liggend
--	--

**WETHERSKIP
FRYSLÂN**

Postbus 36
 8900 AA LEEUWARDEN
 (058) 292 22 22
 www.wetherskipfryslan.nl

